

Broj: 01-11-245/24
Orašje, 15.06.2024. godine

**DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA
GRADA ORAŠJA
ZA RAZDOBLJE 2025.-2027. GODINA**

Orašje, lipanj 2024. godine

Na temelju članaka 15., 16., 17. i 18. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 05/18, 11/19, 99/19 i 25/22), Gradonačelnik d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA GRADA ORAŠJA ZA RAZDOBLJE 2025.-2027. GODINA

Poglavlje 1: Uvod

U skladu sa Zakonom o proračunima Federacije BiH¹ izrađen je Dokument okvirnog proračuna Grada Orašja za razdoblje 2025.-2027. godina (DOP). Ovaj dokument predstavlja preliminarni Nacrt proračuna Grada Orašja za 2025. godinu i sadrži preliminarne projekcije za 2026. i 2027. godinu.

Izrada DOP-a za trogodišnji period, kao ključnog strateškog dokumenta koji veže razvojne politike i proračun, je praksa na većini razina vlasti u Bosni i Hercegovini, pa tako i u Gradu Orašju, kao jedinici lokalne samouprave. DOP je ključni rezultat srednjoročnog planiranja i izrade proračuna u „XI koraka²“. Suvremeni proces srednjoročnog planiranja proračuna je proces koji ima (I) jasno definiran kalendar i raspodjelu odgovornosti, (II) ima jasnu fiskalnu strategiju temeljenu na razini raspoloživih resursa, (III) omogućava raspodjelu ograničenih resursa na najvažnije gospodarske i socijalne prioritete izvršne vlade, (IV) unapređuje predvidivost proračunskih politika i financiranja, (V) osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje raspoloživih resursa, (VI) unapređuje transparentnost odgovornost vladinih politika, programa i procesa donošenja odluka, (VII) osigurava razmatranje financijskih učinaka u narednim godinama pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tijekom ciklusa planiranja proračuna izradom srednjoročnog okvira rashoda tj. DOP-a koji svake godine pripremaju za period za slijedeće tri godine i koji prikazuju srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda proračunskih korisnika za narednu godinu, kao i preliminarne procjene za slijedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda.

Dokument okvirnog proračuna za period 2025.-2027. izlaže fiskalnu strategiju i proračunske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije osnovu za pripremu proračuna za narednu godinu.

Temelji za izradu proračuna zasnivaju se na procjeni gospodarskog razvoja, potrebama socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te procjeni prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOP-om.

¹ Zakon o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 05/18, 11/19, 99/19 i 25/22);

² Proračunski kalendar za izradu i donošenje Proračuna Grada Orašja za 2025. godinu i Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2025.-2027. godina (akt: 01-11-245/24, od 08.02.2024. godine);

Dokument okvirnog proračuna Grada Orašje za razdoblje 2025.-2027. godina sadrži pet poglavlja:

- 1.- Uvod u DOP za razdoblje 2025.-2027. godina;
- 2.- Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke;
- 3.- Srednjoročna fiskalna strategija;
4. - Upravljanje javnom potrošnjom, i
- 5.- Proračunski prioriteti.

Služba za financije Grada Orašja predlaže Gradonačelniku usvajanje DOP-a³ za razdoblje 2025.-2027. godina, kao temelj za pripremu, planiranje i izradu proračuna u nastupajućem razdoblju.

Poglavlje 2: Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke

Prema podacima Agencije za statistiku BiH za 2022. godinu u Bosni i Hercegovini je zabilježen realan rast BDP-a od 3,8 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Projekcija Direkcije za ekonomsko planiranje (ožujak 2024. godine) za realan rast BDP-a u Bosni i Hercegovini u 2023. godini iznosi 1,8 %.

U 2006. godini je prikupljeno 4,12 milijardi KM neto prihoda od neizravnih poreza na Jedinostvenom računu Uprave za neizravno oporezivanje. U skoro svim godinama od uvođenja PDV-a zabilježen je rast prikupljenih prihoda od 9,9 %, stagnacija i blaži pad prihoda u 2021. i 2013. godini, te pad u 2020. godini od 9,3 % kao posljedica efekata virusa korona. U svim ostalim godinama zabilježen je rast a najveći je ostvaren u 2021. godini, i to po stopi od 16,7 %. U 2023. godini ostvaren je rast prihoda od neizravnih od 7,8 % i rekordna nominalna naplata od 2006. godine, koja iznosi 8,43 milijarde KM. Konačno, rast naplate prihoda u 2023. godini u odnosu na 2006. godinu iznosio je visokih 104,60 %.

Na razini prva tri mjeseca 2024. godine neto naplata prihoda od neizravnih poreza je veća za 239,5 miliona KM u odnosu na isto razdoblje 2023, odnosno za 12,8 %. Pozitivni trendovi naplate neizravnih poreza u prvom kvartalu 2024. godine su bili očekivani zbog trenda rasta vrijednosti uvoza i rasta cijena u zemlji, što pogoduje porezima. Rastu naplate prihoda od neizravnih poreza značajno su doprinijeli i trošarine na derivate nafte i prihoda od cestarine, a stopa rasta je umanjena oscilacijama naplate trošarina na duhanske prerađevine, zbog efekata statističke osnovice za usporedbe.

Imajući u vidu da visoka stopa rasta prihoda u prvom kvartalu 2024. godine dijelom proizlazi u specifičnosti u statističkoj osnovici za usporedbe, te uzimajući u obzir ogromne nepoznanice u pogledu dešavanja na globalnom planu, projektirana stopa rasta prihoda od neizravnih poreza za 2024. godinu je nešto niža od tromjesečne stope rasta i iznosi 9,7 %. Projektirane stope rasta neto prihoda od neizravnih poreza za 2025., 2026. i 2027. godinu iznose 3,6 %, 4,1 % i 4,1 % respektivno. Projekcija prihoda u navedenom razdoblju zasnovana na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima, historijskoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2024. godinu.

³ Dokument okvirnog proračuna Grada Orašja za razdoblje 2025.-2027. godina;

Postoje značajni rizici za ostvarenje prihoda od neizravnih poreza. Ostvarenje projektirane razine prihoda od neizravnih poreza u razdoblju 2024-2027 je podložno sljedećim rizicima: svim rizicima za ostvarenje projektiranim makroekonomskih pokazatelja (DEP) i rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od neizravnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

U Tablici 1. su predstavljene projekcije Direkcije za ekonomsko planiranje BiH (DEP 2024.) nominalnog i realnog rasta BDP-a za razdoblje 2024.-2027. godina.

	Službeni podaci	Projekcije				
Godina	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Normalni rast u %	13,7	7,8	4,7	5,1	5,2	5,2
Realni rast u %	3,8	1,8	2,2	2,8	3,0	3,1

Izvor: DEP, ožujak 2024. godine;

U DEP-ovim projekcijama makroekonomskih pokazatelja za razdoblje 2024-2027 se ističe da gospodarska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU27, predstavljaju važnu strukturu odrednicu ekonomskih kretanja u BiH. Posebno ističu da su u proteklom razdoblju svjetsku ekonomiju obilježili veliki izazovi, kao što su globalna pandemija, sukobi u Ukrajini i Gazi a da se negativne ekonomske posljedice ovih dešavanja manifestiraju kroz trgovinske, financijske i cjenovne šokove u BiH. Osim toga, također navode da, pored eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji predstavljaju i institucionalni kapaciteti zemlje u provedbi strukturnih reformi. Prema istoj projekciji očekuje se realan rast od 2,2 % u 2024., 2,8 % u 2025., 3,0 % u 2026., te 3,1 % u 2027. godini.

Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna strategija

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u F BiH su usko vezane za pretpostavljenu brzinu oporavka ekonomije u postpandemijskom razdoblju, ali i sa najnovijim negativnim dešavanjima u Ukrajini na Bliskom Istoku, koja su se odrazila na cjelokupno svjetsko gospodarstvo. Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o kretanjima inflacije, moguće su značajnije promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

U prvom kvartalu 2024. godine ostvarena je stopa rasta prihoda od neizravnih poreza od 12,8 % u odnosu na isto razdoblje 2023. godine. Imajući u vidu navedeni rast prihoda u I kvartalu 2024. godine Federalno ministarstvo financija je sačinilo revidirane projekcije javnih prihoda za 2024. godinu i projekcije za razdoblje 2025.-2027. godina⁴, sa posebnim akcentom na projekcije prihoda od neizravnih poreza i to: prihoda od neizravnih poreza za financiranje autocesta i drugih cesta u F BiH (vrsta prihoda 717114), prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave-JLS (vrsta prihoda 717141) i prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta (vrsta prihoda 717131). Prema tim projekcijama stope rasta neto prihoda od neizravnih poreza za 2025., 2026. i 2027. godinu iznose 3,6 %, 4,1 % i 4,1 %, respektivno. Projekcija prihoda u navedenom razdoblju utemeljena je na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima, povijesnoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2024. godinu. U

⁴ Federalno ministarstvo financija – Revidirane projekcija javnih prihoda za 2024. godinu i projekcija za razdoblje 2025.-2027. godina (akt 05-12-5-3861/24-1 od 13.05.2024. godine);

nastavku dajemo cjeloviti prikaz prihoda od neizravnih (indirektnih) poreza koji se planiraju u razdoblju 2025-2027, sa podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023. godini, u planu i revidiranom planu za 2024. godinu:

Vrsta neizravnih poreza	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
-717114	37.210	233.376	211.520	167.260	136.950	141.060	145.400
-717131	123.407	613.779	560.800	618.310	459.930	498.770	531.970
-717141	2.009.369	1.977.687	2.040.260	2.128.590	2.370.300	2.570.440	2.741.570
Svega:	2.169.986	2.824.842	2.812.580	2.914.160	2.967.180	3.210.270	3.418.940

Iz gornje tabele vidljiv je trend značajnijeg povećanja prihoda od neizravnih poreza, koji započinje sa „revidiranim“ planom za 2024. godinu u usporedbi sa prvobitnim (još uvijek važećim planom) planom za 2024. godinu. Taj trend se nastavlja sa projekcijom za 2025., te posebno u projekcijama za 2026. i 2027. godinu. Ono što svakako treba istaći je činjenica da planirani rast prihoda od neizravnih poreza u nastupajućem razdoblju temelji na tekućim uplatama i isključuje ugradnju ranije prikupljenih cestovnih prihoda, budući procjenjujemo da će se navedene razgraničene „zalihe“ istih utrošiti do konca 2024. godine.

U dijelu **izravnih poreza** koji se planiraju u nastupajućem trogodišnjem razdoblju posebno mjesto zauzimaju: porez na dohodak, i porez na imovinu, čija je naplata regulirana odredbama federalnog Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezima Županije Posavske. Pored ovih, svoje mjesto nalaze i: porez na dobit pojedinaca, porez na plaću, porezi na promet proizvoda i usluga, te ostali porezi, čije je ubiranje rezultat zaostalih uplata iz ranijih razdoblja.

Iz tabele vidljivo je da je kontinuirano povećanje dijela poreznih prihoda koje nazivamo izravnim (direktnim) porezima. Ovo povećanje u najvećoj mjeri je potaknuto stalnim rastom prihoda od poreza na dohodak, kako u izvršenju za 2022. i 2023. godinu., budući je godišnji rast prosječnih plaća u tim godinama bio u velikoj mjeri potaknut snažnim inflatornim kretanjima, a što je kod poreza na dohodak rezultiralo dvoznamenkastim stopama rasta. Kada je riječ o revidiranoj projekciji za 2024. i kasnije, a koju je dostavilo FMF, primjećuje se trend blagog usporavanja rasta prosječne plaće u F BiH a samim time i planiranog rasta prihoda od poreza na dohodak. Kada je riječ o ostalim vrstama izravnih poreza, a tu prije svega mislimo na prihode od poreza na imovinu, njega smo u nastupajućem trogodišnjem razdoblju pozicionirali do iznosa od 200.000 KM, za koliko smatramo da će iznositi „revidirana“ realizacija do konca 2024. godine. Slično načelo planiranja primijenjeno je i kod drugih vrsta prihoda od izravnih poreza Uzimajući u obzir gore navedene pretpostavke možemo zaključiti da će se izravni porezni prihodi u 2025. godini kretati do iznosa od 1.935.200 KM, u 2026. godini do iznosa od 2.021.330 KM , te u 2027. godini od iznosa od 2.112.700 KM.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz poreznih prihoda koji se planiraju u razdoblju 2025.-2027. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023. godini, planu i revidiranom planu za 2024. godinu:

Vrsta izravnih poreza	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Porez na dobit	1.422	809	1.300	1.000	1.000	1.000	1.000
Porez na plaću	362	171	250	200	200	200	200
Porez na imovinu	183.587	217.341	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
PPPU	1.558	996	1.410	1.000	1.000	1.000	1.000
Porez na dohodak	1.202.992	1.438.042	1.748.790	1.650.000	1.732.500	1.819.130	1.910.000
Ostali porezi	3.213	19	540	500	500	500	500
Svega:	1.393.134	1.657.378	1.952.290	1.852.700	1.935.200	2.021.330	2.112.700

Za razliku od najvećeg dijela poreznih prihoda čiju je projekciju izradilo Federalno ministarstvo financija, projekcija **neporeznih prihoda** za razdoblje 2025.-2027. godina urađena je na temelju podataka koji su Službi za financije dostavili korisnici proračuna u Instrukciji za proračunske korisnike ⁵ - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za Dokument okvirnog proračuna Grada Orašja za razdoblje 2025.-2027. godina. Na temelju primljenih popunjenih tabela 1- Prihodi i primici proračunskog korisnika, dio koji se odnosi na neporezne prihode, te uzimajući u obzir podatke o izvršenju neporeznih prihoda u ranijim proračunskim razdobljima, Služba za financije je nakon uvida i analize u dostavljene podatke, te provedenim konzultacijama⁶ sa korisnicima proračuna izvršila projekciju neporeznih prihoda. Budući da neporezni prihodi u osnovi predstavljaju jednu široku skupinu različitih vrsta neporeznih prihoda, kao što su neporezni prihodi od poduzetništva i imovine, zatim neporezni prihodi od naknada, pristojbi i pružanja usluga, do novčanih kazni kao neporeznih prihoda, njihova naplata je regulirana putem Zakona, Uredbi, Pravilnika i Odluka među kojima ćemo navesti: Zakon o cestama F BiH, Zakon o građevinskom zemljištu F BiH, Zakon o prostornom uređenju Županije Posavske, Zakon o građenju Županije Posavske, Uredba o visini naknade za korištenje zemljišta uz javne ceste F BiH; Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta F BiH, Odluka o općinskim pristojbama, Odluka o davanju u zakup poslovnih prostora, Odluka o uvjetima i načinu dodjele NGZ, Odluka o visini i načinu plaćanja komunalnog doprinosa, Odluka o organizaciji i načinu parkiranja u gradu Orašju, Privremena odluka o naknadama za korištenje podataka izmjere i katastra F BiH, Odluka o dodjeli državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup i drugi propisi. Kada je riječ o

⁵ Instrukcija za proračunske korisnike 1 - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za DOP Grada Orašja za razdoblje 2025.-2027. godina (akt: 01-11-245-1/24 od 8.02.2024. godine);

⁶ Zapisnik sa sastanka/konzultacija sa korisnicima proračuna za popunjavanje Instrukcije 1., za izradu DOP-a 2025.-2027.

projekcijama pojedinih vrsta neporeznih prihoda koji su predloženi vidljiv je trend njihovog značajnog smanjivanja u razdoblju za koje se planira DOP. To smanjivanje je potaknuto iz nekoliko razloga. Prvo, u predstojećem razdoblju grad Orašje neće moći računati na korištenje razgraničenih iznosa posebne naknade za zaštitu i spašavanje (skupine 722580) u spomenutim razdoblju budući se očekuje da ćemo ove izvore iscrpiti do konca 2024. godine i da ćemo se u narednim razdobljima moći osloniti samo na njihov tekući priliv. Pored ovoga, značajno je spomenuti i očekivani pad prihoda od gradske komunalne naknade u odnosu na usvojeni plan za 2024. godinu. Kada je riječ o ostalim vrstama neporeznih prihoda njihova projekcija je bazirana na procjeni izvršenja do konca 2024. godinu i procjene Službe za financije govore da tu ne treba očekivati velike promjene u odnosu na baznu 2024. godinu. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz neporeznih prihoda koji se planiraju u razdoblju 2025-2027. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023. godini, planu i revidiranom planu za 2024. godinu:

Vrsta neporeznih prihoda	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Prihodi od poduzetn. aktivnosti i imovine i prihodi od PTR	1.815.454	1.110.672	1.205.960	1.206.000	1.206.000	1.206.000	1.206.000
Prihodi od terminala	1.646.809	923.454	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Prihodi od zakupa	167.769	186.311	205.000	205.000	205.000	205.000	205.000
Prihodi od kamata PTR i drugi prihodi	876	907	960	1.000	1.000	1.000	1.000
Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.063.048	1.355.336	1.662.300	1.695.000	1.315.000	1.315.000	1.315.000
Administrativne pristojbe	142.518	151.004	166.000	160.000	160.000	160.000	160.000
Komunalne naknade i pristojbe	430.191	460.215	650.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Ostale proračunske naknade	250.617	192.778	282.160	475.000	250.000	250.000	250.000
Naknade i pristojbe po Federalnim zakonima i drugim propisima	213.309	521.205	517.020	515.000	360.000	360.000	360.000
Prihodi od pružanja usluga	17.345	20.535	25.020	20.000	20.000	20.000	20.000
Neplanirane uplate-prihodi	9.067	9.598	22.100	25.000	25.000	25.000	25.000
Novčane kazne	2.095	3.361	5.000	3.500	3.500	3.500	3.500
Svega:	2.880.597	2.469.369	2.873.260	2.904.500	2.524.500	2.524.500	2.524.500

Tekući transferi (transferi i donacije) u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH ⁷, koji je u primjeni od 01.01.2015. godine planiraju se kao: primljeni tekući transferi iz inozemstva (pod-kategorija 731000), primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti (pod-kategorija 732000).

⁷ Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“ broj: 60/14);

Iz tabele vidljivo je smanjenje ukupnih tekućih transfera, koje započinje sa revidiranim planom za 2024. godinu, budući je transfer namijenjen za nabavu ogrijeva (transfer Europske Unije preko Federalnog ministarstva financija) realiziran do konca 2023. godine, čime su smanjena očekivanja do konca 2024. godine. Kada je riječ o planiranim tekućim transferima u razdoblju 2025-2027 godina oni su svedeni do iznosa od 310.000 KM (za 2025 i 2027), odnosno do iznosa od 340.000 KM u 2026. godini, a što je rezultat činjenice da je 2026. godina u kojoj trebaju biti provedeni Opći izbori u BiH koji su u pravilu sufinancirani od strane Središnjeg izbornog povjerenstva/Centralne izborne komisije. Na ovaj način očekujemo transfer u iznosu od minimalno 30.000 KM. Kada je riječ o strukturi većeg dijela ostalih tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju planiranja DOP-a iz proračuna F BiH očekuje se nenamjenski transfer kao pomoć gradskom proračunu u iznosu od 125.000 KM. Ova sredstva se u pravilu koriste za sufinanciranje isplate naših obveza za tekuće transfere javnim ustanova i pojedinačnih socijalnih davanja. Iz proračuna Županije Posavske već duži niz godina vrši se uplata sredstava za potrebe sufinanciranja prijevoza učenika i djece sa posebnim potrebama u ukupnom iznosu od 150.000 KM. Pored ovoga, u nastupajućem trogodišnjem razdoblju za druge „nenominirane“ potrebe očekujemo transfer do iznosa od 25.000 KM. Na kraju treba reći da je potrebno planirati i tekući transfer iz inozemstva (od inozemnih Vlada i međunarodnih organizacija) u simboličnom iznosu od 10.000 KM godišnje. Naime praksa je pokazala da se i ovaj transfer pojavljuje povremeno, te ukoliko dođu sredstva u većem iznosu od planiranih, sukladno odredbama Odluke o izvršavanju proračuna Grada Orašja, razlika više uplaćenih novaca se može prihvatiti i rasporediti na već postojeće pozicije i prihoda i rashoda.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2025-2027 godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023., planu i revidiranom planu za 2024. godinu:

Vrsta tekućih transfera	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Tekući transferi iz inozemstva	11.358	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Tekući transferi od ostalih razina vlasti	311.677	690.315	1.201.200	705.000	300.000	330.000	300.000
-Država BiH	29.342	0	0	0	0	30.000	0
-Federacija BiH	125.000	553.319	721.200	325.000	125.000	125.000	125.000
-Županija Posavska	157.335	136.996	480.000	380.000	175.000	175.000	175.000
Svega:	323.035	690.315	1.211.200	715.000	310.000	340.000	310.000

Kapitalni transferi (transferi i donacije) u nastupajućem trogodišnjem razdoblju za koji se izrađuje DOP mogu se promatrati kao: primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (pod-kategorija 741100), primljeni kapitalni transferi od ostalih

razina vlasti (pod-kategorija 742100) i kapitalni transferi od nevladinih izvora (pod-kategorija 742200).

Odmah se uočava veliki nesrazmjer između kapitalnih transfera koji se planiraju u 2024. godini i njihove projekcije u naredne tri godine, uključujući i revidiranu projekciju za 2024. godinu. Ovo se može objasniti činjenicom da je usvojeni plan za 2024. godinu apsorbirao sve projekte za koje su osigurani izvori financiranja ili će biti osigurani do kraja godine, a koji uključuju i sva sredstva koja su razgraničena po završnom računu za 2023. godini i ranijih godina. Međutim, kada je riječ o projekcijama primljenih kapitalnih transfera od viših razina vlasti u naredne tri godine mi smo smanjili naša očekivanja do iznosa od 1.600.000 KM, pri čemu iz proračuna Federacije BiH prosječno očekujemo do 1.000.000 KM a iz proračuna Županije Posavske očekujemo do 600.000 KM. Do ovakvog prijedloga došli smo nakon analize izvršenja primljenih kapitalnih transfera u razdoblju od 2017.-2023. godina, prema kojoj smo prosječno trošili manje od polovice raspoloživih sredstava dok smo preostali veći dio bili prinuđeni „stornirati“ i prevoditi na konta razgraničenih prihoda (skupina 391). Situacija se popravila tijekom 2023. godine kada je realizacija primljenih kapitalnih transfera dostigla iznos od preko 1.215.000 KM što nam je uveliko pomoglo da pozicioniramo planirani iznos u „revidiranom“ planu 2024. Kada je riječ o primljenim kapitalnim transferima iz inozemstva u nastupajućem razdoblju (koje uključuje i revidirani plan za 2024.) očekuje se značajan iskorak budući smo u prvoj polovici lipnja mjeseca realizirali uplatu sredstava Europske investicijske banke (EIB) u iznosu od gotovo 1,2 miliona KM, kao grant sredstva iz projekta Watsan, odnosno projekta vodoopskrbe i odvodnje na području Grada Orašja. Naše procjene govore da bi se realizacije ovih sredstava mogla protezati većim dijelom planiranog razdoblja, te smo u skladu sa tom procjenom i izvršili raspored ovih sredstava u razdoblju 2024-2026. godina sa po 400.000 KM godišnje. Preostali iznos do predviđenih 650.000 KM odnosno 550.000 KM predstavljaju sredstva koja ćemo realizirati iz inozemstva za ostale projekte (BEER FEST, Gradska vijećnica, Centra za upravljanje otpadom i drugi projekti).S toga, imajući u vidu gore navedeno u predstojećem trogodišnjem razdoblju iz svih navedenih inozemnih izvora očekujemo iznos od 2.160.000 KM za svaku planiranu godinu.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se planiraju u razdoblju 2025-2027. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023. godini, planu i revidiranom planu za 2024. godinu:

Vrsta kapitalnih transfera	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
-Primljeni kapitalni transferi iz inozemstva	0	133.723	358.150	650.000	550.000	550.000	550.000
- Primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	1.153.704	1.215.575	2.555.600	1.600.000	1.600.000	1.600.000	1.600.000
-Federacija BiH	761.350	727.226	1.472.250	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

-Županija Posavska	392.354	488.349	1.083.350	600.000	600.000	600.000	600.000
-Kapitalni transferi od nevladinih izvora (pojedinci i ostali)	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Svega:	1.153.704	1.359.298	2.923.750	2.260.000	2.160.000	2.160.000	2.160.000

Kapitalni primici u vrijednosnom smislu, predstavljaju najmanju kategoriju prihodovne strane DOP-a za razdoblje 2025.-2027. godina. Ovdje se mogu prepoznati primici od prodaje zemljišta za individualnu i poslovnu izgradnju. Kada je riječ o prodaji i prometu zemljišta, ono se radi u skladu sa odredbama Zakona o građevinskom zemljištu u F BiH, te Zakona o građenju u Županiji Posavskoj. Pored ovoga, značajno je podsjetiti da je i potrošnja ovakvo prikupljenih sredstava propisana člankom 62. Zakona o građevinskom zemljištu u F BiH, te da se u prihode od prodaje zemljišta uključuju iznosi sredstava koji su i utrošeni najkasnije do 31.12. tekuće godine. Preostali iznosi neutrošenih sredstva od prodaje zemljišta se „storniraju“ iz prihoda tekuće godine i prevode na konta razgraničenih prihoda (skupina 391) i na taj način rezerviraju za potrošnju u narednoj godini. U skladu sa gore navedenim, naše procjene govore da bi smo u nastupajućem razdoblju od prodaje zemljišta mogli ostvariti do 850.000 KM u 2025. godine, dok bi se u preostale dvije godine taj iznos smanjio do 500.000 KM. Kao razlog ovakvog smanjivanja očekivanja u 2026. i 2027. godini leži u činjenici da bi smo u narednoj 2025. godini utrošili cjelokupnu zalihu na razgraničenim prihodima (oko 350.000 KM) te svu tekuću naplatu u iznosu od 500.000 KM. Naše procjene govore da bi smanjena prodaja zemljišta bila istovremeno praćena povećanjem drugih izvora sredstava kojim bi se neometano pratila dinamika realizacije kapitalnih projekata u predstojećem razdoblju.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih primitaka koji se planiraju u 2025.-2027. godini, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023. godini, planu i revidiranom planu za 2024. godinu:

Vrsta kapitalnog primitka	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
-Primici od prodaje stalnih sredstva (zemlje, prometnih vozila)	226.124	792.382	650.000	650.000	850.000	500.000	500.000
Svega:	226.124	792.382	650.000	650.000	850.000	500.000	500.000

Prenijeti dio viška prihoda (suficita) iz ranijih godina su u osnovi neutrošena sredstva iz ranijih godina (fond 01- sredstva fonda opće namjene), koja su kao višak prihoda nad rashodima poslovanja, prevedena na konta skupine 591-Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima. Ova sredstva su u ranijim razdobljima imala važnu funkciju u stvaranju proračunske ravnoteže između pojačanih potreba za rashodima i uvijek nedostajućih prihoda/izvora sredstava, za pokriće tih rashoda. Imajući u vidu gore navedeno i činjenicu da je zaključno sa 31.12.2023. godine raspoloživo 283.045,59 KM akumuliranog suficita iz

ranijih godina Služba za financije je Gradonačelniku predložila sukcesivnu potrošnju ovih sredstava do konca 2027. godine.

U nastavku dajemo cjelovitu projekciju svih prihoda i primitaka u trogodišnjem razdoblju od 2025.-2027. godina, sa podacima o izvršenju istih u 2022. i u 2023. godini, planom i revidiranim planom za 2024. godinu:

Vrsta prihoda i primitka	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Neizravni porezi	2.169.986	2.824.842	2.812.580	2.914.160	2.967.180	3.210.270	3.418.940
Izravni porezi	1.393.135	1.657.378	1.952.290	1.852.700	1.935.200	2.021.330	2.112.700
Neporezni prihodi	2.880.597	2.469.369	2.873.280	2.904.500	2.524.500	2.524.500	2.524.500
Tekući transferi	323.035	690.315	1.211.200	715.000	310.000	340.000	310.000
Kapitalni transferi	1.153.704	1.359.298	2.923.750	2.260.000	2.160.000	2.160.000	2.160.000
Kapitalni primici	226.124	792.382	650.000	650.000	850.000	500.000	500.000
Prenijeti suficit iz ranijih godina	0	418.529	500.000	80.000	100.000	50.000	50.000
Svega:	8.146.581	10.212.113	12.923.100	11.376.360	10.846.880	10.806.100	11.076.140

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda i primitaka mogu biti (I) odstupanje od predviđenog gospodarskog rasta, (II) nepredviđene promjene poreznih politika uvjetovane odsustvom stabilnih koeficijenata raspodjele neizravnih poreza ili nepredviđene promjene istih⁸, (III) makroekonomske pretpostavke, (IV) razvoj drugih događaja uvjetovanih promjenom razine duga, radom porezne administracije, nepoznanica u pogledu dešavanja u Ukrajini i drugo.

Poglavlje 4: Upravljanje potrošnjom

U ovom poglavlju opisana je politika javnih rashoda i dat kratak pregled ključne problematike vezane uz oblasti upravljanja resursima javnog sektora. Data je analiza strukture javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama i trendovi kretanja tijekom proteklih nekoliko godina. Ova analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja proračuna jer daje kontekst i temelj za izradu planova proračunske potrošnje i gornjih granica rashoda. U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi proračunske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama. S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije troškova, uključujući i plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar proračuna i date su njihove gornje granice potrošnje iskazane po godinama i po

⁸ Odluka o carinskom terminalu („Službeni glasnik BiH“ broj: 11/16);

projektima. Prioriteti gradske izvršne vlasti u nastupajućem trogodišnjem razdoblju biti će usmjereni ka ostvarivanju glavnog strateškog cilja/programa razvoja Grada Orašja i koji se treba realizirati kroz provođenje više pojedinačnih programa, mjera i aktivnosti. Pored ovoga značajno je spomenuti da se ovim politikama želi ublažiti negativne mjere inflacije i porasta troškova života u narednom srednjoročnom razdoblju, koje sve više pogađaju kako zaposlenike proračunskih korisnika i tako i sve ostale u cjelini. Upravo sa tim ciljem planira se povećanje tekućih rashoda, prije svega onih koji se odnose na izdatke za plaće, ali i izdatke za tekuće transfere korisnicima proračunskih sredstava, koji su namijenjeni za isplatu plaća i naknada troškova zaposlenih. Treba reći da je planirano povećanje ovih izdataka u cijelosti pokriveno realnim povećanjem izvora financiranja kroz očekivano povećanje prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave (JLS), te kroz planirano povećanje poreza na dohodak. Ovim povećanjem tekućih rashoda ne dovodimo u pitanje realizaciju planiranih kapitalnih projekata koji su započeti ili koji se planiraju realizirati u nastupajućem razdoblju.

Tekući rashodi

U planu proračuna za 2024. godinu ukupni tekući rashodi⁹ planirani su u iznosu od 5.006.650 KM i čine 38,74 % ukupnih rashoda i izdataka. Kada je riječ o projekcijama koje se planiraju u naredne tri godine, jedan od prioriteta biti će svakako zaštita standarda uposlenika gradskih službi i vanjskih korisnika proračuna koji je pod stalnim pritiskom narastajućih troškova života iskazanim kroz rast maloprodajnih cijena osnovnih životnih namirnica, energenata, režija i sličnog. S tim u svezi, stav predlagača Dokumenta okvirnog proračuna jeste da se povećaju izdaci za plaće na postojeću osnovicu za obračun plaća¹⁰, odnosno do projektirane inflacije koja se predviđa u narednom razdoblju. Također manja povećanja planiraju se i na pozicijama naknada troškova zaposlenih, poglavito u djelu naknade za topli obrok, naknada za prijevoz, otpremnine zbog odlaska u mirovinu, naknade za regres za godišnji odmor, kao i drugih naknada čija visina zavisi od porasta prosječnih zarada u Federaciji BiH. Svakako se neizostavnim nameće i potreba povećanja pojedinih izdatka za materijal, sitan inventar i usluge čije su jedinične cijene najviše rasle u posljednje vrijeme (goriva, električne energije, jednog dijela putnih troškova, komunalnih usluga). I na kraju treba ukazati na potrebu povećanja planiranih izdataka za tekuće održavanje osnovnih sredstava i cestovne infrastrukture koja je nabavljena tijekom proteklog razdoblja a koja zahtjeva značajna sredstva u cilju funkcionalne održivosti. Za realizaciju ovakvo postavljenih ciljeva i zadataka u 2025. godini biti će potrebno 5.203.700 KM, u 2026. iznos od 5.435.400 KM te u 2027. godini iznos od 5.551.850 KM.

⁹ Projekcija tekućih rashoda za razdoblje 2025.-2027. godina sadrži i podatak o izdacima za kamate po kreditu za izgradnju vodovoda i kanalizacije na području Grada Orašja (kredit EIB-a), čija je realizacija u tijeku.

¹⁰ Odluka o visini osnovice za obračun plaća (akt broj. 01-11-1807/23 od 15.11.2023. godine);

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih rashoda koji se planiraju u razdoblju 2025.-2027., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023. godini, te planom i revidiranim planom za 2024. godinu:

Vrsta tekućeg rashoda	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
-Bruto plaće	1.761.056	1.914.089	2.092.500	2.100.000	2.250.000	2.375.000	2.505.000
-Naknade troškova zaposlenih	390.988	358.621	414.000	420.000	432.500	456.000	479.500
-Doprinosi poslodavca	185.949	207.276	222.500	222.500	230.000	241.500	253.500
-Materijal, Si i usluge	1.425.434	1.844.220	2.076.500	2.080.000	2.100.000	2.180.000	2.140.000
-Izdaci za kamate (kredit EIB-a)	28.507	194.616	201.150	201.150	191.200	182.900	173.850
Svega:	3.791.934	4.518.822	5.006.650	5.023.650	5.203.700	5.435.400	5.551.850

Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u proračunu Grada Orašja planiraju se kao: (I) tekući transferi drugim razinama vlasti, (II) tekući transferi pojedincima, (III) tekući transferi neprofitnim organizacijama, (IV) subvencije javnim poduzećima, (V) subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (VI) drugi tekući rashodi. U proračunu za 2024. godinu za tekuće transfere i druge tekuće rashode planiran je ukupan iznos od 2.474.500 KM i čine 19,14 % ukupnim rashoda i izdataka. Prema dostavljenim popunjenim Instrukcijama 1., resorne Službe su u nastupajućem trogodišnjem periodu predložile, a Služba za financije prihvatila i u DOP ugradila projekcije ukupnih tekućih transfera i drugih tekućih rashoda, koje bi u razdoblju 2025.-2027. godina trebale blago rasti u skladu sa projiciranom rastom ulaznih inputa koji su potaknuti rastom inflacije koja se planira od strane Direkcije za ekonomsko planiranje BiH. Međutim, treba svakako istaknuti da su projicirani tekući transferi u razdoblju 2025-2027 značajno niži (posebno) u odnosu na iste koji su planirani u 2024. i u odnosu na očekivanu projekciju do konca tekuće godine. Razloge ovakvog smanjivanja nalazimo u činjenici da je Grad Orašje izmirio transfer za nabavu ogrijeva domaćinstvima slabijeg imovnog stanja do konca 2023. godine čime je izbjegnuto prijenos te obveze u 2024. godinu, te da ne očekujemo pojavu ozbiljnijih elementarnih ili prirodnih nepogoda u razdoblju DOP-a. I jedan i drugi transfer pripadaju skupini transfera pojedincima koji su u najvećoj mjeri uticali planirano smanjenje ukupnih tekućih transfera. Na kraju treba reći da ovakvo planiranje korespondira sa projekcijom prihoda, imajući u vidu da se u istom razdoblju ne planiraju transferi viših razina vlasti za sanaciju šteta od elementarnih ili prirodnih nepogoda. Izuzetak predstavljaju vlastita sredstva koja se prikupljaju od posebne naknade za zaštitu i spašavanje .. i koja se nalaze na pod računom za Civilnu zaštitu. Prema pripremljenoj projekciji DOP-a ukupni tekući transferi u 2025. godini bi trebali iznositi 1.880.000 KM, zatim u 2026. godini do iznosa od 1.922.800 KM , dok bi u 2027. godini trebali iznositi 1.970.000 KM. Ovo bi trebalo biti dostatno da se financiraju sve potrebne aktivnosti, programi i potrebe javnih ustanova iz oblasti kulture, predškolskog odgoja i obrazovanja, športa, socijalne skrbi, zdravstva čiji Grad Orašje osnivač, kao i velikog broja neprofitnih udruga i organizacija, uključujući i Udruge iz Domovinskoga rata, ali i druge udruge i udruženja primjerene potrebama suvremenoga čovjeka.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2025.-2027. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023. godini, planu i revidiranom planu tekućih transfera u 2024.;

Vrsta tekućeg transfera i drugih tekućih rashoda	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
-Tek. transferi dr. razinama vlasti	827.537	658.301	801.300	801.300	825.000	860.300	900.000
-Tek. transferi pojedincima	301.800	462.721	856.400	530.000	220.000	220.000	220.000
-Tek. transferi neprofitnim organizacijama	346.000	584.655	617.000	620.000	630.000	630.000	630.000
-Subvencije javnim poduzećima	150.700	176.032	169.800	170.000	175.000	182.500	190.000
-Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	42.083	8.129	0	0	0	0	0
-Drugi tekući rashodi	164.410	19.476	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Svega:	1.832.530	1.909.314	2.474.500	2.151.300	1.880.000	1.922.800	1.970.000

Kapitalni transferi

U Dokumentu okvirnog proračuna za razdoblje 2025.-2027. godina kapitalni transferi su planirani kao: (I) kapitalni transferi drugim razinama vlasti i fondovima, (II) kapitalni transferi pojedincima, (III) kapitalni transferi neprofitnim organizacijama, zatim kao (IV) kapitalni transferi javnim poduzećima i (V) kapitalni transferi u inozemstvo . U proračunu za 2024. godinu ukupni kapitalni transferi planirani su u iznosu od 145.000 KM i u strukturi čine 1,12 % rashoda i izdataka. Kada je riječ o projekcijama kapitalnih transfera za predstojeće trogodišnje razdoblje potrebno je ukazati na nekoliko stvari. Prije svega, da su oni značajno manji u odnosu na iznose koji su izvršeni tijekom 2022., kada smo realizirali neke od značajnijih kapitalnih nabava za potrebe javnih ustanova čiji je Grad Orašje osnivač (izgradnja zgrade za potrebe JU Dom zdravlja Orašje, ili pak rekonstrukcija zgrade KC Ivo Gregurević). Pored ovoga, treba spomenuti aktivnosti koje Grad Orašje pokreće u pravcu osnaživanja kapaciteta javnih poduzeća u cilju njihovog osposobljavanja na rješavanju sve većih potreba i zahtjeva kada su u pitanju usluge zajedničke komunalne potrošnje i brige o redovnom održavanju gradske deponije smeća. Na kraju treba reći da su manja sredstva „rezervirana“ za potrebe sudjelovanja u projektima koji se realiziraju sa međunarodnim organizacijama te za potrebe kapitalnih davanja pojedincima. Imajući u vidu gore navedeno, kapitalne transfere u razdoblju izrade DOP-a planiramo u iznosu od 125.000 KM za svaku godinu trajanja ovog dokumenta.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se projiciraju u razdoblju od 2025.-2027., sa podacima o izvršenju u 2022. i 2023, te planom i revidiranim planom za 2024. godini:

Vrsta kapitalnog transfera	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
-Kapitalni transfer drugim razinama vlasti i fondovima	325.498	0	0	0	0	0	0
-Kapitalni transferi pojedincima	5.000	0	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
-Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	95.839	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
-Kapitalni transferi javnim poduzećima	0	22.000	120.000	120.000	100.000	100.000	100.000
Kapitalni transferi međunarodnim organizacijama	0	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Svega:	426.337	22.000	145.000	145.000	125.000	125.000	125.000

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava

Kapitalni izdaci planirani su kao: izdaci za nabavu stalnih sredstava i izdaci za otplatu dugova. Izdaci za nabavu stalnih sredstava proračunskim dokumentima planirana je kao: (I) nabava zemljišta, (II) nabava građevina, (III) nabava opreme, (IV) nabava ostalih stalnih sredstava (V) nabava stalnih sredstava u obliku prava, (VI) rekonstrukcija i investiciono održavanje, dok izdaci za otplatu dugova ima samo jednu grupaciju izdataka a to su (I) Vanjske otplate (kredit EIB-a) . Za ukupne kapitalne izdatke u 2024. godini planiran iznos od 5.236.950 KM. Revidiranom planom on bi se mogao smanjiti do iznosa od približno 4 miliona KM (3.996.410 KM) budući procjenjujemo da Grad Orašje neće moći realizirati sve planirane aktivnosti i projekte. Kada je riječ o projekcijama kapitalnog proračuna za predstojeće razdoblje, njihova valorizacija je sačinjena na temelju obrađenih zahtjeva korisnika proračuna (po dostavljenim instrukcijama broj 1.), te na temelju strateških ciljeva koje Grad Orašje planira realizirati putem kandidiranih projekata, mjera i aktivnosti definiranih Akcionim planom za 2025-2027 (vidi Integriranu strategiju razvoja Grada Orašja za razdoblje 2021-2027.). Na temelju tako provedenih aktivnosti Službi gradskog organa uprave sačinjena je projekcija kapitalnog proračuna za nastupajuće trogodišnje razdoblje, pri čemu se uočava blagi trend smanjenja kapitalnih izdataka koji započinje u 2025. u odnosu na revidiranu projekciju za 2024., zatim se nastavlja u 2026. u odnosu na 2025. Trend stagnacije kapitalnog proračuna se prekida u 2027. godini u odnosu na 2026. godinu, kada se očekuje blagi rast realizacije. Ovaj trend stagnacije biti će uvjetovan ograničavanjem nekih od izvora potrošnje koji su bili zastupljeni u razdoblju do 2024. godine, a tu prije svega mislimo na značajna sredstva suficita iz ranijih godina te akumuliranih zalihama dijela cestovnih prihoda i primitaka od prodaje zemlje. S tim u vezi, treba reći da će se Grad Orašje morati suočiti sa činjenicom da će u razdoblju nakon 2024. godine financiranje „vlastitog“ učešća u planiranim projektima pokrivati iz tekućih

uplata s osnove cestovnih prihoda i primitaka od prodaje zemlje. O kakvim se „gubicima“ radi najbolje ćemo posvjedočiti ako kažemo da je njihov udio u planu za 2024. godinu iznosio više od 700.000 KM. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih izdataka koji se projiciraju u razdoblju 2025.-2027., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023., te planom i revidiranim planom u 2024. godini:

Vrsta kapitalnog izdatka	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Izdaci za nabavu stalnih sredstava							
-Nabava zemljišta	12.694	57.776	290.000	290.000	300.000	300.000	300.000
-Nabava građevina	1.215.998	1.692.648	3.878.250	2.560.560	2.182.330	1.867.050	1.909.440
-Nabava opreme	108.551	136.787	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
-Nabava ostalih stalnih sredstava	0	19.340	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
-Nabava stalnih sred. u obliku prava	40.599	0	46.600	45.000	45.000	45.000	45.000
-Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	529.205	1.604.613	721.250	800.000	750.000	750.000	750.000
Svega:	1.907.047	3.511.164	5.046.100	3.805.560	3.387.330	3.072.050	3.114.440
Izdaci za otplate dugova							
-Vanjske otplate (kredit EIB-a)	80.472	190.813	190.850	190.850	190.850	190.850	254.850
Svega:	80.472	190.813	190.850	190.850	190.850	190.850	254.850
SVEUKUPNO:	1.987.519	3.701.977	5.236.950	3.996.410	3.578.180	3.262.900	3.369.290

Pričuva proračuna

U nastupajućem trogodišnjem razdoblju DOP- a Pričuva proračuna planira se u iznosu od po 60.000 KM po svakoj godini planiranja, što je iznos koji odgovara planu i revidiranom planu za 2024. godinu.

U narednoj tabeli prikazati ćemo ukupne rashode i izdatke proračuna Grada Orašja za razdoblje 2025.-2027. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2022. i 2023., te plan i revidirani plan rashoda i izdataka u 2024. godini:

Vrsta rashoda i izdataka	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
-Tekući rashodi i kamate	3.791.934	4.518.822	5.006.650	5.023.650	5.203.700	5.435.400	5.551.850
-Tekući transferi	1.832.530	1.909.314	2.474.500	2.151.300	1.880.000	1.922.800	1.970.000
-Kap. transferi	426.337	22.000	145.000	145.000	125.000	125.000	125.000
-Kapitalni izdaci	1.987.519	3.701.977	5.236.950	3.996.410	3.578.180	3.262.900	3.369.290
-Pričuva proračuna	38.700	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Svega:	8.077.020	10.212.313	10.923.100	11.376.360	10.846.880	10.806.100	11.076.140

Na kraju dolazimo do financijskog rezultata koji se projicira ostvariti u razdoblju 2025.-2027., sa pokazateljima o ostvarenom financijskom rezultatu u 2022. i 2023. godini i planiranim i revidiranim planom u tekućoj godini:

Prihod/ Rashod/ Financijski rezultat	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Plan 2024.	Revidirani plan 2024.	Projekcija 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
Prihodi i primici	8.146.581	10.212.313	10.923.100	11.376.360	10.846.880	10.806.100	11.076.140
Rashodi i izdaci	8.077.020	10.212.313	10.293.100	11.376.360	10.846.880	10.806.100	11.076.140
Suficit/(deficit)	69.561	0	0	0	0	0	0

Poglavlje 5: Proračunski prioriteti

Proračun je glavni instrument za provođenje politika Gradonačelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi provode u programe, aktivnosti i mjere koje ispunjavaju gospodarske i socijalne potrebe lokalne zajednice. Najvažniji strateški ciljevi Grada Orašja su definirani u Integriranoj strategiji razvoja Grada Orašja za razdoblje 2021.-2027. godina, sa operativnim mjerama i projektima koji imaju zadatak potpomoći u realizaciji svakog od postavljenih ciljeva. Suočeni sa zahtjevima proračunskih korisnika koji nadilaze raspoloživa sredstva, Gradonačelnik mora donijeti odluku o prioritetnim projektima koji mogu realizirati u skladu sa raspoloživim sredstvima, među kojima posebno ističemo:

1. Izgradnja športsko-rekreativne luke u Orašju;
2. Izgradnja gospodarsko-športsko-kulturnog centra Orašje (BEER FEST);
3. Izgradnja gradske deponije Grada Orašja;
4. Unapređenja i razvoj poduzetničke infrastrukture uz jačanje konkurentnosti gospodarstva;
5. Jačanje kapaciteta zaposlenika u lokalnoj samoupravi;
6. Izgradnja i rekonstrukcija lokalnih i regionalnih cesta i ulica;
7. Proširenje i rekonstrukcija vodovodne mreže;
8. Izgradnja kolektora i proširenje kanalizacijskog sustava;
9. Uređenje groblja na području Grada Orašja;
10. Unapređenje efikasnosti odlaganja otpada;
11. Unapređenje prostorno- planske osnove za rad lokalne samouprave;
12. Rekonstrukcija stambenih i poslovnih prostora u vlasništvu Grada Orašja;
13. Infrastrukturno i materijalno-tehničko unapređenje obrazovnog okruženja;
14. Infrastrukturno i sadržajno unapređenje u oblasti sporta, kulture i slobodnog vremena;
15. Digitalizacija i unapređenje javnih usluga;
16. Potpora jačanju socijalno-društvenih programa i infrastrukture i gradskih mjera pronatalitetne javne politike;
17. Unapređenje sigurnosti građana od rizika uzrokovanih prirodnim i drugim nesrećama i minama;
18. Jačanje kapaciteta civilnog sektora.

U skladu sa člankom 18. Zakona o proračunima u Federaciji BiH nakon usvajanja od strane Gradonačelnika, ovaj dokument će biti objavljen na web stranici Grada Orašja.

Gradonačelnik

mr.sc. Marijan Oršolić